

5.10. BÀ BƯU

Cách đây sáu thế hệ có một người con gái tên Bưu. Bà Bưu ở bon Bu Măng trên ngọn núi Yok Gung Kluay. Cha mẹ bà Bưu nghèo lắm không có một con trâu để nuôi.

Bà Bưu tự lực, tự cường, bà dệt chăn *nuih* bán đổi được con trâu đực, kết hợp dệt chăn *nuh*. Bà Bưu rất thích đi chăn trâu, việc nung rẫy bà không thích lắm.

Một ngày, bà Bưu đi chăn trâu tại bãi cỏ. Con trâu ăn cỏ, bà Bưu dệt chăn. Trong lúc bà Bưu đang ngồi dệt, bà thấy một con rắn màu đỏ từ đầu bò đến bò lên khung dệt của bà. Thấy con rắn lên khung dệt bà dùng cây que *cheh* đẩy rắn đi xa. Bà Bưu đuổi rắn đi, rắn lại bò lên khung dệt, bà Bưu đuổi đến bảy lần con rắn mới chịu bỏ đi.

Đến tối, bà Bưu mơ thấy một bà già nói với bà Bưu:

- Bưu ơi, cháu chăn trâu làm gì mà chỉ có một con trâu đực thôi. Con trâu đực nó không đẻ con được đâu. Có đẻ con mới sinh sản phát triển nhiều cháu ơi. Bà Bưu trả lời:

- Bà ơi, vì nghèo không mua được trâu, cháu chăn cho đỡ buồn, một bụi lúa phải giữ, một con trâu đực phải chăn, người ta nói vậy.

Bà già nói với bà Bưu:

- Nếu cháu thích chăn trâu thì tốt lắm, đàn trâu của ta nhiều lắm cháu a, nếu cháu muốn chăn ta sẽ cho cháu chăn giúp cho bà. Đến ngày kia, cháu đi sáng sớm trước khi con gà gáy sáng, cháu đến cây đa kia, cháu sẽ gặp một đàn trâu nhiều con, đàn trâu của bà cho cháu chăn, cháu lừa về chăn.

Đến tối hôm đó, bà Bưu uống rượu thức vui đến khuya. Khuya rồi nên bà ngủ quên, đến khi nghe gà gáy bà mới thức dậy. Bà thức dậy vội vàng đi ngay đến cây đa thấy dấu chân nhiều, đàn con trâu đã đi qua rồi, chỉ còn một con trâu cái tơ dính vào bụi cây dây leo. Bà Bưu lừa con trâu về nhà, bà chăn con trâu thân với trâu đực của mình. Về sau đàn trâu sinh sản nhiều lắm. Bà Bưu bán trâu và đổi chăn *Nguh* do bà dệt nên có nhiều của và bà trở thành giàu có. Một đời bà Bưu, một mình bà mua được voi năm con voi, chồng của bà mua được bốn con voi nữa

Người kể: Điều Lệt

(Trích *Truyện cổ M'ông*, Bùi Minh Vũ – Điều Kâu sưu tầm biên soạn, 2001, Sở Văn hóa – Thông tin Đắk Lắk xuất bản)